

Finansieringsreform af frie grundskoler

02-04-2013

Kære Christine

Sagsnr.
2013-59677

Som følge af beslutning på Børne- og Ungdomsudvalgsmøde d. 10. oktober 2012 sender jeg her udvalgets forslag til en model for social omfordeling mellem de frie grundskoler. Det er en model, som bl.a. indebærer socialt taxameter i de frie grundskoler statstilskud, og at de frie grundskoler generelt skal modtage et lavere statstilskud.

Dokumentnr.
2013-271370

Undersøgelser fra tænketanken CEVEA og Københavns Kommune har afdækket enorme forskelle på, hvor mange socialt udsatte elever, de enkelte frie grundskoler har. Nogle frie grundskoler har næsten ingen elever med socialt udsat baggrund, andre har det næsten udelukkende. Alligevel har de frie grundskoler – i modsætning til folkeskolerne – et budget, der er uafhængigt af elevernes sociale udgangspunkt. Dvs. at de frie grundskoler ikke har et incitament til at tage et socialt ansvar, og at de frie grundskoler, der på trods af dette påtager sig et socialt ansvar, ikke bliver kompenseret for det.

Dertil kommer, at statstilskuddet til de frie grundskoler er baseret på et gennemsnit af de samlede kommunale udgifter til folkeskolerne. Konsekvensen af dette er, at kommunernes forsøg på at forbedre folkeskolens konkurrencesituation modarbejdes af, at de frie grundskolers konkurrencesituation forbedres hver gang en folkeskole får et løft.

Som eksempel kan nævnes Tingbjerg Skole, der bl.a. modtager godt 5 mio. kr. i særbevillinger i sin egenskab af heldagsskole. Denne ene særbevilling udløser en stigning i statstilskuddet på cirka 10 kr. pr. elev i en fri grundskole.

Regeringsgrundlaget indeholder ingen markering af regeringens holdning til de frie grundskolers statstilskud eller sociale ansvar, og regeringens udspil til en folkeskolereform lægger blot op til, at de frie grundskolers statstilskud – uden krav om mere undervisning – hæves som følge af, at folkeskolen tildeles flere midler. Jeg skal derfor på vegne af udvalget spørge dig, hvorledes Ministeriet for Børn og Undervisning forholder sig til Børne- og Ungdomsudvalgets model for finansieringsreform af de frie grundskoler?

Cc: Kommunernes Landsforening (KL)

Med venlig hilsen

Anne Vang

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 2000

Telefax
3366 7038

E-mail
borgmester@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386182

www.kk.dk

REFERAT

for mødet den 10.10.2012, kl. 13:00 i Rådhuset, stuen, værelse 43/44

12. Finansieringsreform for privatskoler (2012-56162)

12. Finansieringsreform for privatskoler (2012-56162)

Udvalget skal tage stilling til oplæg til en finansieringsreform for privatskolerne.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget, at udvalget anbefaler over for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen,

1. at oplæg til finansieringsreform af privatskolerne med udgangspunkt i de principper, der er beskrevet i motiveringen for medlemsforslaget, fremsendes til Børne- og Undervisningsministeren

PROBLEMSTILLING

På Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 11. januar 2012 besluttede udvalget på baggrund af et medlemsforslag fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti, jf. bilag 1, at forvaltningen udarbejder forslag til finansieringsreform af privatskolerne med udgangspunkt i de principper, der er beskrevet i motiveringen samt, at forvaltningen udarbejder udkast til brev til Børne- og Undervisningsministeren omhandlende den beskrevne finansieringsreform.

LØSNING

Forvaltningen har udarbejdet et oplæg, se bilag 2, som belyser konsekvenser af medlemsforslaget om en finansieringsreform.

Der er opstillet en model for finansieringsreform af privatskolerne, som indeholder social omfordeling mellem privatskolerne og medførere, at privatskolernes budgettildeling i højere grad tilsvarede de københavnske folkeskoler. Modellen indeholder desuden en reduktion i budgettet for privatskoler. Denne vil skulle opgøres af Ministeriet for Børn og Undervisning og ville kunne omfordeles til folkeskole efter specifik aftale med staten.

ØKONOMI

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

VIDERE PROCES

Efter sagens behandling i Borgerrepræsentationen sender Børne- og Ungdomsborgmesteren henvendelsen til Børne- og Undervisningsministeren og vedlægger bilag 2. Kommunernes Landsforening orienteres om henvendelsen.

Else Sommer

/Sti Andreas Garde

BESLUTNING

Anne Vang (A), Jesper Christensen (A), Sofie K. Led (A), Trine Schaltz (F), Peter Thiele (F), Claus Staal (F) og Rikke Lauritzen (Ø) stillede forslag om følgende tilføjelse til beslutningspunktet: "I henvendelsen til Ministeriet for Børn og Undervisning skal problemstillingen vedr. hvorledes kommunale udgifter til enkeltskoler påvirker den samlede konkurrencesituation mellem skolerne, beskrives".

Forslaget om tilføjelse blev godkendt efter afstemning med følgende resultat:

For stemte 7 medlemmer: A, F og Ø.

Imod stemte 2 medlemmer: B og C.

Ét medlem undlod at stemme: O.

Indstillingen blev herefter i sin helhed godkendt efter afstemning med følgende resultat:

For stemte 7 medlemmer: A, F og Ø.

Imod stemte 3 medlemmer: B, C og O.

Ingen medlemmer undlod at stemme.

Mia Nyegaard (B) ønskede følgende tilført beslutningsprotokollen: "Vi vil gerne samarbejde og indgå i en dialog med privatskolerne om, hvordan de kan tage et større socialt ansvar, herunder hvilke incitamentsstrukturer, der kan iværksættes. Men der bør være tale om at belønne, så vi ikke tager noget fra dem. I øvrigt er drøftelsen vedr. privatskolers sociale ansvar alt for enstrenget".

Rikke Lauritzen (Ø) tog forbehold for sagens videre behandling.

BILAG

[1. Tidligere politisk behandling](#)

[2. Oplæg til finansieringsreform for privatskoler](#)

REFERAT

for mødet den 11.01.2012, kl. 13:00 i Rådhuset, stuen, værelse 43/44

11. Medlemsforslag om behovet for en finansieringsreform for privatskolerne (2011-179548) 1

11. Medlemsforslag om behovet for en finansieringsreform for privatskolerne (2011-179548)

Udvalget skal tage stilling til medlemsforslag om behovet for en finansieringsreform af privatskolerne.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti har anmodet om, at følgende forslag behandles på Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 11.1.12:

Socialdemokraterne og SF foreslår,

1. at forvaltningen udarbejder forslag til finansieringsreform af privatskolerne med udgangspunkt i de principper, der er beskrevet i motiveringen
2. at forvaltningen udarbejder udkast til brev til børne- og undervisningsministeren omhandlende de beskrevne modeller

MOTIVERING

Folkeskolen skaber sammenhængskraft i Danmark. Det er her børn møder hinanden på tværs af sociale skel. Det giver tolerance og forståelse for hinanden; en forståelse som er vigtig at have både for de børn, der er godt stillet og dem, der ikke er. Når børn med forskellige udgangspunkter i livet møder hinanden i folkeskolen, giver det ydermere stærke faglige resultater. Den positive klassekammerateffekt er videnskabeligt dokumenteret og består i, at ressourcestærke børn trækker de mindre ressourcestærke børns faglige resultater op. Vel at mærke uden at det går ud over deres egne faglige resultater.

Derfor er det vigtigt med bred tilslutning til folkeskolen. Desværre ser vi i København at mange forældre vælger privatskolen. Det er et problem, når tendensen er så stor, at det skaber et segregeret skoletilbud.

Løsningen på problemet er at skabe en folkeskole, der er så god, at forældre trygt kan vælge den til. En folkeskole, der snildt kan konkurrere med privatskolerne. Det kræver stærk ledelse, fokus på både trivsel og faglige resultater og dygtige lærere. Det kræver også en folkeskole, der kan konkurrere økonomisk med privatskolerne.

I dag får privatskolerne 73 procent af en gennemsnitsomkostning til folkeskolen. Derudover kan de opkræve forældrebetaling. Det er efter vores mening en overfinansiering for nogle privatskolars vedkommende: Nemlig for de privatskoler, der vælger de sociale udfordringer fra.

Folkeskolerne får ikke alle sammen en gennemsnitsomkostning. De får penge efter den udfordring, de løser. Har de mange børn fra belastede familier, får de mange penge. Har de få børn fra belastede familier, får de færre penge. Princippet om at få budgettildeling efter det ansvar, du løfter som skole, er efter vores mening godt.

Privatskolerne burde være finansieret på samme måde. Det ville løse flere problemer. For det første ville det fjerne den skævvridning der er privatskolerne imellem. For det andet ville det give privatskolerne et incitament til også at påtage sig et socialt ansvar, mens de i dag nærmere har et incitament til at gøre det modsatte. Og for det tredje ville det give folkeskolerne en reel mulighed for at konkurrere også med de bedst stillede af privatskolerne.

Forslagsstillerne beder forvaltningen udarbejde udkast til en finansieringsreform af privatskolerne baseret på et socialt taxameterprincip.

Hovedprincippet skal lyde, at privatskolerne får X pct. af en gennemsnitsomkostning til folkeskolen. For hvert barn skolen tager med enten sproglige eller sociale udfordringer, får den Y kroner oven i.

Forslagsstillerne beder forvaltningen udarbejde forslag til, hvorledes X og Y kan fastsættes. Der skal lave beregninger således, at X fastsættes, så en henholdsvis 1- sporet, 2-sporet og 3-sporet privatskole, der slet ingen socialt udsatte børn tager, lige nøjagtig kan løbe rundt med statens minimumstimetal givet tre forskellige størrelser af forældrebetaling.

Y skal fastsættes således, at der er en væsentlig fordel forbundet med som privatskole at tage socialt udsatte børn – men privatskoler med mange socialt udsatte må aldrig stilles bedre end at de får 73 procent af det, der tildeles folkeskoler med et tilsvarende antal socialt udsatte. Heri skal indregnes tre forskellige niveauer for forældrebetaling.

I alle modeller vil der være et provenu relativt til i dag – fordi privatskolerne under et vil få færre penge. Forslagsstillerne ønsker et estimat på, hvor stort et sådant provenu vil være i de forskellige modeller samt en beregning på, hvor mange lærerstillinger, det vil svare til. De lærerstillinger kan bruges til 2-lærerordninger i folkeskolen.

Forslagsstillerne ønsker, at forvaltningen tilvejebringer de ønskede beregninger og med udgangspunkt heri udarbejder et forslag til finansieringsreform af privatskolerne. Forslaget skal beskrives i et brev til børne- og undervisningsministeren, som Børne- og Ungdomsudvalget herefter kan sende.

BESLUTNING

Medlemsforslaget blev godkendt efter afstemning med følgende resultat, idet 1) forældrenes mulighed for skattefradrag ifm. gaver, skolepenge mv. til privatskoler, 2) sanktionsmuligheder i forhold til elever og lærere i henholdsvis folke- og privatskoler samt 3) hvilke skoler der henholdsvis vinder og taber på forslaget, skal belyses i det videre arbejde:

For stemte 7 medlemmer: A, F og Ø.

Imod stemte 4 medlemmer: B, C, O og V.

Ingen medlemmer undlod at stemme.

Mogens Lønborg (C), Karin Storgaard (O) og Cecilia Lonning (V) ønskede følgende tilført beslutningsprotokollen: "Vi har sympati for, at forslagsstillerne - netop på løftebrudsregeringens 100-dages jubilæum - ønsker at finde finansiering til den kuldsejlede plan om to-lærerordning. Vi kan dog ikke støtte at pengene skal findes hos privatskolerne, der mod et beskedent offentligt tilskud løfter en stor uddannelsesmæssig opgave i København".

Til BUU

04-10-2012

Notat om finansieringsreform af privatskoler

Sagsnr.
2012-56162

På Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 11.01.12 godkendte udvalget medlemsforslag fra Socialdemokraterne og SF forslag om,

Dokumentnr.
2012-770749

”at forvaltningen udarbejder forslag til finansieringsreform af privatskolerne med udgangspunkt i de principper, der er beskrevet i motiveringen”.

Forvaltningen har på denne baggrund udarbejdet oplæg til en finansieringsreform af privatskolerne med udgangspunkt i de principper, der er beskrevet i motiveringen for medlemsforslaget.

Privatskoler er herunder en fællesbetegnelse for private og frie grundskoler samt friskoler.

Forvaltningen har været i dialog med forslagsstillerne om deres ønsker til oplægget, og på den baggrund indeholder oplægget følgende:

- 1) Beregninger af, hvad konsekvensen ville være for de to københavnske folkeskoler Heibergskolen og Skolen ved Sundets budgetter, hvis de rent hypotetisk blev privatskoler
- 2) Beregninger af, hvad konsekvensen ville være for ovenstående skolars budgettildeling målt pr. elev, hvis de rent hypotetisk blev privatskoler.
- 3) Samme beregninger som i nr. 1, men med bygningstilskud indregnet
- 4) Beregninger af en ny budgetmodel for privatskoler, hvor privatskolernes budget i højere grad ligner tilsvarende folkeskoler, og hvor en del af privatskolernes budget gives på baggrund af et socialt taxameter.
- 5) Beregning af den gennemsnitlige månedlige forældrebetaling, københavnske forældre betaler for at have deres barn i privatskole (bilag 4)
- 6) Beregning af, hvor stor andel elever, der ville udløse social taxametyr ydelse i en københavnsk folkeskole, de enkelte privatskoler har. Beregningen er kun foretaget på skoler, hvor forvaltningen kender forældrebaggrunden for mindst 50 % af eleverne. (bilag 5)

De beskrevne modeller tager udgangspunkt i de to københavnske kommunale folkeskoler Skolen ved Sundet og Heibergskolen, som ligner de fleste privatskoler med københavnske elever, idet de har en lav andel af elever med resourcesvage forældre.

Ledelsessekretariatet

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 2086

E-mail
BH39@buf.kk.dk

www.kk.dk

Baggrund

I 2012 får en privatskole i gennemsnit 43.483 kr. pr. elev. Heri er indregnet pensionstillæg samt korrigeret for barselsfond, sygedagpenge-lov og nyt tilsynssystem. Uden disse ekstrabeløb får en privatskole 39.099 kr. pr. elev. Det er dette beløb pr. elev – 39.099 kr. – der akkumuleret for alle privatskoler udgør 73 pct. af de samlede udgifter til folkeskolen, som privatskolerne får i statstilskud i alt i 2012. Det samlede statslige driftstilskud til privatskoler i Danmark er ca. 4,5 mia. kr.

Allerede vedtagne besparelser på privatskoler

Folketinget har vedtaget at nedsætte den offentlige støtte til privatskoler fra 75 pct. af den gennemsnitlige folkeskoleudgift i 2010 til 71 pct. i 2014 løbende med et procentpoint årligt. Dermed er procentsatsen i 2012 de ovenfor nævnte 73 pct.

Denne nedsættelse betyder nødvendigvis, at det gennemsnitlige tilskud pr. elev falder i 2013 og 2014. Dette medfører en statslig besparelse på 246 mio. kr. i 2014, når nedsættelsen er indfaset. Privatskolerne vil i gennemsnit opleve en besparelse på 5,7 pct. fra 2010 til 2014 under de allerede indarbejdede finansieringsaftaler.

Fordi denne nedsættelse af privatskoletilskuddet allerede er vedtaget, er nedenstående beregninger foretaget ud fra situationen i både 2012 og 2014.

Læs mere om privatskolernes nuværende finansiering i bilag 1.

Forældrebetaling

Privatskoler adskiller sig blandt andet fra folkeskoler ved, at forældrene til eleverne skal betale skolepenge. Den gennemsnitlige forældrebetaling på de 69 privatskoler, hvor der går elever fra København Kommune, er 1.324 kr. Denne beregning kan ses i bilag 4. På baggrund af beregningen sættes en typisk forældrebetaling i dette notat til 1.300 kr. om måneden i årets 12 måneder fra 0.-9. klassetrin. Der er ikke indberegnet søskenderabat.

Budgetmodel for folkeskoler kontra privatskoler

Nedenfor vises beregninger for, hvad konsekvensen ville være for disse to københavnske folkeskolars budgetter, hvis de rent hypotetisk blev privatskoler og dermed fik budget efter den nuværende, landsdækkende budgetmodel for privatskoler. Formålet med disse beregninger er at sammenligne den kommunale og private budgetmodel ud fra samme elevtal og elevsammensætning.

Tabel 1) Effekt for to kommunale skoler med hhv. budgetmodel for kommunale skoler og private skoler

Mio. kr.	Heibergskolen	Skolen ved Sundet
Budgetmodel for Københavns kommunale skoler	25,0	30,3
Budgetmodel (2012) for private skoler	30,8	39,1
Budgetmodel(2014) for private skoler	30,2	38,4
Forskel Københavns kommuneskoler og privatskolemodellen i 2012	-5,8	-8,8
Forskel Københavns kommuneskoler og privatskolemodellen i 2014	-5,2	-8,1

De to københavnske folkeskoler Heibergskolen og Skolen ved Sundet får med Københavns budgetmodel hhv. 25,0 og 30,3 mio. kr. jf. tabel 1 ovenfor. Privatskolebudgetterne for de to folkeskoler er regnet ud fra den eksisterende budgettildeling for privatskoler, se bilag 1.

Hvis de to folkeskoler blev privatskoler inkl. en typisk forældrebetaling på 1.300 kr. om måneden, ville Skolen ved Sundet og Heibergskolen få et budget på hhv. 39,1 og 30,8 mio. kr. i 2012. Dermed får Skolen ved Sundet og Heibergskolen et mindre budget med den Københavnske budgetmodel, end hvis de var privatskoler, på hhv. 8,8 og 5,8 mio. kr.

Den allerede vedtagne nedsættelse af den offentlige støtte til privatskoler til 71 pct. af den gennemsnitlige folkeskoleudgift betyder, at Skolen ved Sundet og Heibergskolen i 2014 med den kommunale budgetmodel vil få hhv. 8,1 og 5,2 mio. kr. mindre end en privatskole med den typiske forældrebetaling.

Det betyder, at selv med den fuldt indfasede statslige finansiering på privatskolerne, ville en skole med dens givne elevtal og elevsammensætning få et væsentligt større budget, hvis den var privatskole og ikke københavnsk folkeskole.

Tabel 2 viser konsekvenserne af at overgå fra folkeskole til privatskole ligesom ovenfor, blot beregnet pr. elev.

Tabel 2) Effekt pr. elev med budgetmodel for hhv. Københavns kommunale skoler og privatskoler

Kroner	Heibergskolen	Skolen ved Sundet
Kommunal finansiering	43.372	40.848
Finansiering med privatskolemodel (2012)	53.373	52.695
Ændring i tildeling ved finansiering efter privatskolemodellen	-10.001	-11.846

Københavns budgettildeling giver Skolen ved Sundet og Heibergskolen hhv. 40.848 kr. og 43.372 kr. om året pr. elev. Hvis de modtog budget som privatskole med 1.300 kr. i forældrebetaling om måneden ville budgettet pr. elev for Skolen ved Sundet og Heibergskolen være hhv. 11.846 kr. og 10.001 kr. højere pr. elev.

Bygningsmæssige forhold

Der er stor forskel på, hvordan hhv. kommunale og private skoler får finansieret udgifter til deres skolebygninger. Den kommunale husleje afspejler den pris, det på markedsvilkår koster at drive en skolebygning. Dvs., at en folkeskole præcist får dækket sine udgifter til skolebygningen.

Privatskoler tildeles et fast beløb på 1.906 kr. pr. elev uanset bygningens stand eller beliggenhed. Bygningstilskuddet tager ikke højde for, om privatskolen allerede ejer bygningen eller ej, eller hvilken stand, bygningen er i. Den enkelte privatskole får dette bygningstilskud, og hvis tilskuddet overstiger de reelle omkostninger, kan skolen bruge midlerne til andre formål på skolen. Hvis tilskuddet er lavere end privatskolens udgifter til bygninger, må privatskolen til gengæld bruge af det øvrige budget til at finansiere bygninger.

De store forskelle i ejerforhold, stand, størrelse osv. skolebygninger imellem umuliggør en meningsfuld sammenligning af bygningstilskud mellem alle folkeskoler og alle privatskoler.

Men for at eksemplificere på de konkrete skoler, der indgår i dette notat, viser tabel 3 nedenfor forskellen på budget for de to folkeskoler med hhv. privatskolebudgetmodel og folkeskolebudgetmodel, hvor der er taget højde for bygningstilskud til de to skolebygninger. Der er altså tale om samme beregninger som i tabel 1, blot suppleret med bygningstilskud.

Skolen ved Sundet har en nyere og mere moderne bygning, der vurderes mere værd end Heibergskolens skolebygning. Huslejudgiften for Skolen ved Sundet er på 6,1 mio. kr., mens Heibergskolen har en huslejudgift på 3,3 mio. kr. Som privatskoler ville Skolen ved Sundet få

1,4 mio. kr. i bygningstilskud, og Heibergskolen ville få 1,1 mio. kr. i bygningstilskud, jf. tabel 3 nedenfor.

Tabel 3) Driftstilskud ved hhv. Københavns- og privatskolemodel

Mio. kr.	Heibergskolen	Skolen ved Sundet
A) Kommunal finansiering	25,0	30,3
B) Bygningstilskud	3,3	6,1
C) Kommunal finansiering inkl. bygningstilskud(A+B)	28,4	36,4
D) Statslig finansiering 2012	21,8	27,5
E) Forældrebetaling med 1.300 kr. pr. måned	9,0	11,6
F) Privatskole finansiering 2012(D+E)	30,8	39,1
G) Bygningstilskud	1,1	1,4
H) Privatskolefinansiering inkl. bygningstilskud(F+G)	31,9	40,5

Tabellen ovenfor viser, at selv når man tager højde for, at privatskolelernes bygningstilskud typisk vil være lavere end folkeskolelernes, så er der en meget væsentlig forskel på en skoles budget alt efter, om den er folkeskole eller privatskole. For Heibergskolen er forskellen 3,5 mio. kr. årligt i 2012 inkl. en typisk forældrebetaling på 1.300 kr., og for Skolen ved Sundet er den tilsvarende forskel 4,1 mio. kr.

I 2014 vil disse tal være faldet til hhv. 2,9 mio. kr. for Heibergskolen og 3,4 mio. kr. for Skolen ved Sundet i 2012-priser.

For begge skoler gælder det altså, at de ville få en væsentlig budgetforøgelse, hvis de blev privatskoler – også i 2014 og også, når der er taget højde for bygningstilskud.

Forslag til ny budgetmodel for privatskoler

Forslagsstillere ønsker, at privatskolelernes budgetmodel skal sammensættes således, at privatskoler kun er sikret garantibevisning inkl. forældrebetaling plus reelt bygningstilskud. Al budget over dette skal være betinget af anden ekstern finansiering, fx fra forældre eller private fonde, samt af privatskolens antal børn af forældre, der er førtids-pensionister eller modtagere af kontanthjælp eller forsørgelsesydelse. Dvs. de kriterier, der udløser socialt taxameter i den københavnske folkeskole.

Københavns Kommunes garantibevisning tildeler skoler den bevilling, som garanterer, at de lige netop kan løfte de påkrævede undervisningsopgaver. Som illustration af, hvad garantibevisning svarer til, vises i tabel 4, at langt størstedelen af en københavnsk folkeskoles budget er på garantibevisningsniveau. Resten kommer fra sociale normeringer og tosprogsnormeringer.

Tabel 4. Garantibevilling for to københavnske folkeskoler

Mio. Kr.	Heiberg- skolen	Skolen ved Sundet
Københavns model for kommunale skoler	25,0	30,3
Ud over garantibevilling(skoleår2012/13)	1,7	1,3
Budget med garantibevilling	23,3	29,0

Privatskolernes nuværende budgetmodel kan ses i bilag 1. Den forelåede model tildeler privatskolerne et budget, der sammensættes af:

- 1) Et grundtilskud på 400.000 kr. pr. privatskole som i dag
- 2) 1.300 kr. pr. elev pr. måned i forældrebetaling
- 3) Fællesomkostningstakster som i dag
- 4) En elevsats, der som i dag er betinget af elevens klassetrin. Grundtilskud, forældrebetaling på 1.300 kr., elevsats og fællesomkostningstakster må dog til sammen aldrig overstige garantibevillingen, dvs. det beløb, der garanterer, at skolen akkurat kan løfte den påkrævede undervisningsopgave. Skolen skal være sikret denne garantibevilling.
- 5) Et årligt beløb pr. elev, der i starten af ethvert skoleår har forældre, som er førtidspensionister eller modtagere af kontanthjælp eller forsørgelsesydelse. Dette beløb skal svare til de sociale normeringer i Københavns Kommune, som udgør gennemsnitligt 9.781 kr. pr. elev, der udløser sociale normeringer. Se mere i bilag 2.
- 6) Et bygningstilskud, der præcist tilsvarende privatskolens udgifter til bygninger
- 7) Evt. yderligere forældrebetaling eller anden ekstern finansiering, hvis privatskolen ønsker det

Modellen indebærer, at privatskoler som minimum skal opkræve en forældrebetaling på 1.300 kr. pr. måned i årets 12 måneder.

Forvaltningen har ikke adgang til en eksisterende privatskoles præcise budget, men nedenfor beregnes ovenstående budgetmodel for en fiktiv privatskole med 24 elever i hver klasse, 2 spor fra 0.-9. klasse og ingen elever, der udløser sociale normeringer.

Denne skole med 480 elever ville have et budget, der var sammensat af:

- 1) 400.000 i grundtilskud
- 2) 7,5 mio. kr. i forældrebetaling
- 3) 1,8 mio. kr. i fællesomkostningstakster
- 4) 10,2 mio. kr. for eleverne på 0.-6. klassetrin og 5,8 mio. kr. for eleverne på 7.-9. klassetrin

Dette giver den hypotetiske privatskole med 480 elever et budget på 25,8 mio. kr. Se grundlag for beregningen i bilag 1.

Garantibevillingen for ovenstående hypotetiske privatskole, hvis den var folkeskole i København, er 19,8 mio. kr. Idet de fire ovenstående poster skal svare til garantibevilling, ville skolens årlige budget dermed være 19,8 mio. kr. Hertil ville komme fuld dækning af bygningsomkostninger.

Som skrevet ovenfor udgør statstilskuddet til privatskoler i 2012 73 procent af hele folkeskolens budget. Dette statstilskud fordeles på privatskolerne som vist i bilag 1 og er stærkt elevtalsafhængigt.

En privatskole får i gennemsnit 43.483 pr. elev i statstilskud i 2012, når der er taget højde for barsel, sygedagpenge, pension osv. Hvis en privatskole har 480 elever, vil den altså med den eksisterende budgetmodel for privatskoler få et statsligt tilskud på ca. 20,9 mio. kr.

I forslaget til budgetmodel indgår, at en privatskole inkl. en forældrebetaling på 1.300 kr. om måneden har et budget svarende til Københavns Kommunes garantibevilling. For den fiktive privatskole med 480 elever er garantibevillingen 19,8 mio. kr., så statstilskuddet er garantibevilling minus forældrebetaling = 12,3 mio. kr. Det giver et gennemsnitligt statstilskud pr. elev på 25.625 kr.

Det nuværende statstilskud pr. elev i privatskoler, når der ikke tages hensyn til barsel, sygedagpenge, pension osv. er på 39.009 kr. årligt. Det er dette statstilskud pr. elev, der akkumuleret svarer til 73 procent af folkeskolens omkostninger.

Et statstilskud på 39.009 kr. pr. elev svarer til 73 procent af folkeskolens omkostninger. Et statstilskud på 25.625 kr. pr. elev svarer til 48 procent af folkeskolens omkostninger. Dvs. at den nuværende procentsats på 73 procent skal sænkes til 48 procent og suppleres med en obligatorisk månedlig forældrebetaling på 1.300 kr. for, at budgetmodellen giver privatskolerne garantibevilling plus sociale normeringer og bygningstilskud.

Det skal understreges, at denne beregning tager udgangspunkt i en garantibevilling, som kun er gældende for Københavns Kommune, og at en præcis fastsættelse af procentsatsen for statstilskud samt den enkelte privatskoles statstilskud vil skulle beregnes af Ministeriet for Børn og Undervisning ud fra deres kendskab til den enkelte skoles elevtal og elevsammensætning og ud fra en nationalt fastsat garantibevilling for privatskoler.

Økonomiske og strukturelle konsekvenser af en ny finansieringsmodel med sociale kriterier

For privatskoler med få elever, der udløser sociale normeringer, vil forslaget til ny budgetmodel betyde en nedgang i skolens budget. Ønsker skolen at opretholde et højere serviceniveau end det, garantibevilning, sociale normeringer og dækning af bygningsomkostninger udløser, kan skolen opkræve en forældrebetaling på et niveau over 1.300 kr. eller søge eksternt, privat finansiering i form af fx fonde.

Den foreslåede model kan medføre, at privatskoler, der kun får en lav tildeling gennem det sociale taxameterprincip, hæver forældrebetalingen, fordi det offentlige tilskud bliver mindre. Som det fremgår af bilag 4 og 5, har de mest ressourcestærke privatskoler i forvejen en forældrebetaling på 1.300 kr. om måneden eller højere, men hvis privatskolerne sætter forældrebetalingen yderligere op, vil det kunne have den konsekvens, at nogle forældre vil søge folkeskole til deres børn.

Det er generelt kendetegnende for privatskoler med en høj andel af børn med anden etnisk baggrund end dansk, at de har en relativt lav forældrebetaling. Disse skoler vil skulle hæve forældrebetalingen til den gennemsnitlige forældrebetaling på 1.300 kr., og også det kan betyde, at nogle forældre vil søge folkeskole til deres børn.

Modellen vil medføre en statslig besparelse, idet det samlede statstilskud til privatskoler vil falde. Denne besparelse vil kunne indgå i KL-forhandlingerne med forslag om omfordeling til de kommunale folkeskoler.

Krav til modellens fordeling

I medlemsforslaget står, at "...privatskoler med mange socialt udsatte må aldrig stilles bedre end at de får 73 procent af det, der tildeles folkeskoler med et tilsvarende antal socialt udsatte".

Det er ikke muligt på landsplan at indføre en generel grænse for, hvor meget en privatskole må modtage i budget, da det er forskelligt, hvor stor en andel de enkelte kommuner tildeler deres skoler ud fra sociale kriterier.

Tillægsspørgsmål til medlemsforslaget er besvaret i bilag 3.

Oversigt over bilag

Bilag 1 Tilskud til privatskoler

Beskriver gældende budgetmodel for privatskoler og viser beregningerne bag den hypotetiske privatskoles budget efter den foreslåede budgetmodel for privatskoler.

Bilag 2 Andel fra Sociale kriterier og tosprogede på undervisningspersonale til almen undervisning

Beskriver Københavns Kommunes brug af sociale kriterier på budgettildeling i folkeskolerne.

Bilag 3 Tillægsspørgsmål fra medlemsforslaget:

Ud over medlemsforslaget kom der tre tillægsspørgsmål. Disse er besvaret i bilag 4.

Bilag 4 Beregning af gennemsnitlig forældrebetaling for privatskoler

Viser beregningerne bag fastsættelsen af en typisk forældrebetaling på 1.300 kr. om måneden i årets 12 måneder. Alle privatskoler, hvor mindst 20 af eleverne bor i Københavns Kommune, er med i beregningen.

Bilag 5 Privatskolernes andel elever med ressourcesvage forældre

Dette bilag viser privatskolernes andel elever med ressourcesvage forældre. Kun skoler, hvor forældrebaggrunden for minimum 50 % af eleverne er kendt – dvs. hvor minimum 50 % af eleverne bor i Københavns Kommune

Bilag 1 Tilskud til privatskoler

Gældende tilskud til privatskoler (Frie Grundskoler)

Den tilskudsmodel staten bruger til at fordele penge til den enkelte privatskole, bygger på et gennemsnitligt driftstilskud, der fastsættes en gang om året i finansloven. Ud fra dette gennemsnitlige driftstilskud fastsættes et grundtilskud på 400.000 kr. pr skole, samt et beløb pr. elev.

Beløbet pr. elev består af tre differentierede beløb. Elever under 13 år udløser et tilskud på 30.499 kr., elever fra 13 år og til og med 9. klasse udløser et tilskud på 40.259 kr., og 10. klasseselever udløser tilskud på 39.154 kr.

Oven i disse differentierede beløb tildeles et højere beløb pr. elev indtil 220 elever på 5.678 samt et beløb på 2.271 kr. pr. elev ud over 220 elever.

Dertil kommer et bygningstilskud på 1.906 kr. pr. elev.

I beregningerne i tabel 1 og tabel 2 i notatet er det dette gældende tilskud til privatskoler, der er anvendt.

Den hypotetiske privatskole, der anvendes i dette notat har 24 elever i hver klasse, 2 spor fra 0.-9. klasse og ingen elever, der udløser sociale normeringer.

Denne skole med 480 elever ville uden garantibevilningsloft få:

- 1) 400.000 i grundtilskud (fast grundtilskud, se ovenfor)
- 2) 7,5 mio. kr. i forældrebetaling (480 x 12 x 1.300 kr.)
- 3) 1,8 mio. kr. i fællesomkostningstakster (220 x 5.678 + 260 x 2.271)
- 4) 10,2 mio. kr. for eleverne på 0.-6. klassetrin og 5,8 mio. kr. for eleverne på 7.-9. klassetrin ((7x2x24x30.499 kr.) + (3x2x24x40.259 kr.)

I alt 25,8 mio. kr.

Implementerede ændringer i finansieringen af privatskoler

De seneste års Finanslove og Finansloven 2012 har ændret den gennemsnitlige takst - som ligger bag tilskuddet til privatskolerne - fra i 2010 at være 75 pct. af den gennemsnitlige folkeskoleudgift i 2007 til i 2014 at ville falde til 71 pct. af den opgjorte gennemsnitlige folkeskoleudgift i 2011.

Ud over at andelen af de kommunale driftsudgifter har været og fortsat er faldende, så har kommunerne været inde i en periode med fal-

dende driftsudgifter til folkeskoleeleverne, som altså også kommer til at påvirke tilskuddet til privatskolerne.

Bilag 2. Andel fra Sociale kriterier og tosprogede på undervisningspersonale til almen undervisning

Københavns Kommune udmelder ca. 1 mia. kr. til undervisningspersonale i den almindelige folkeskole. Herudover modtager skolerne bevillinger til husleje, el, vand og varme, Rengøring, puljer og budgetposter. Af den ene mia. kr. fordeles ca. 93 mio. kr. mellem skolerne ud fra sociale kriterier, hvormed ca. 10 pct. af skolernes samlede budget til undervisningspersonale kommer fra sociale kriterier.

Der er stor forskel på, hvor stor andel den enkelte skole modtager på grund af familiernes sociale kriterier. Skoler med en stor andel af forældre der udløser sociale kriterier modtager op til 7.000 kr. mere pr. elev til skolens samlede undervisning.

Ud over 1. mia. kr. til undervisning modtager skolerne ca. 94 mio. kr. til tosprogede elever. Midler til tosprogede udmeldes til skoler ud fra antallet af tosprogede.

Skoler med en stor andel af tosprogede elever vil i forhold til skoler med lille andel udløse mere end 8.000 kr. mere pr. elev til skolens samlede undervisning.

Der er folkeskoler i København som modtager 50 pct. mere til undervisning og tosprogede end andre. Eksempelvis modtager en skole med få tosprogede og forældre med sociale kriterier ca. 30.000 kr. pr. elev, mens en skole med stor andel af tosprogede elever og forældre med sociale kriterier modtager ca. 45.000 kr. pr. elev.

Sociale kriterier

Bevillingen til sociale kriterier gives med en sats pr. elev. Satsen pr. elev er unik for den enkelte skole, da den er beregnet på baggrund af det faktiske antal forældre til skolens elever pr. 5. september 2011, som er førtidspensionister eller modtagere af kontanthjælp eller forsørgelsesydelse.

Satsen pr. elev beregnes på følgende vis: Der beregnes først en sats pr. forælder, som er ens for alle skoler. Satsen i 2012 er 9.781,36 kr. Hvis en skole har 60 forældre, som er førtidspensionister eller modtagere af kontanthjælp eller forsørgelsesydelse, giver det en bevilling på $60 * 9.781,36 = 586.881,33$ kr. Denne bevilling divideres derefter med skolens elevtal i 1.-9. normalklasserne pr. 5. september 2011. Hvis skolen har 300 elever giver det en sats pr. elev på $586.881,33 / 300 = 1.956,21$ kr.

Bilag 3. Tillægsspørgsmål fra medlemsforslaget:

- om der er personlige skattefradrag i forbindelse med gaver og skolepenge for forældre, som vælger privatskoler.
- forskelle på folke- og privatskolars sanktionsmuligheder i forhold til elever og lærere.
- Hvilke skoler der hhv. vinder og taber på forslaget, skal belyses i det videre arbejde.

Skattefradrag i forbindelse med gaver og skolepenge

Efter henvendelse til Undervisningsministeriet, blev det afkræftet, at der fandtes nogen former for skattefradrag til forældre som vælger privatskoler. Det er altså ikke skattefradrag til forældre som vælger privatskoler.

Forskelle på folke- og privatskolars sanktionsmuligheder i forhold til elever og lærere

Det er privatskolerne som selv bestemmer hvilke elever de ønsker at tildele undervisning. I ”Bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.” står under § 1.

”Friskoler og private grundskoler (frie grundskoler) kan inden for rammerne af denne lov og lovgivningen i øvrigt give undervisning, der stemmer med skolernes egen overbevisning, og tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med denne overbevisning. Skolerne afgør inden for de samme rammer frit, hvilke elever de vil have på skolerne.”

Privatskoler skal indberette til kommunen, hvis det ikke mere opfylder undervisningsforpligtigheden over for børn som tidligere har været indskrevet i skoler.

I forhold til privatskolernes sanktionsmuligheder overfor den enkelte lærer, så er ansatte i folkeskoler og på privatskoler ligestillet på den måde, at både folkeskolelærere og lærere på privatskoler er underlagt *”Fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation (LC) og CO10”*.

Ansatte på privatskoler er ansat efter *”Cirkulære om organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler samt efterskoler og husholdnings- og håndarbejdsskoler”*, hvorunder der for lærere er henvisning til særskilte protokollater om arbejdstid mv. Lærere ansatte på Københavns folkeskoler er ansat under *”Aftale mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Københavns lærerforening om arbejdstid for lærere og børnehaveklasselærere”*.

Bilag 4. Beregning af gennemsnitlig forældrebetaling for privat-skoler*

Skoler	Forældrebetaling
Al-Huda Skolen	658
Nord-Vest Privatskole	Ukendt
Al Hikma Skolen	Ukendt
Ahi International School	650
Al-Hilal Skolen	750
Iqra Privatskole	825
Sjællands Privatskole	700
Iqbal International School	600
Amager's International School	1200
Øresunds Internationale Skole	1100
DIA Privatskole	825
Al Quds Skole	775
Hay Skolen	Ukendt
Svanevej Privatskole	940
Jinnah International School	750
Sankt Ansgars Skole	1100
Copenhagen Euro School	1200
Salix Skole	900
Atheneskolen	1554
Lygten Skole	1090
Kildeskolen	1150
Nørrebro Lilleskole	1275
Bjørns Internationale Skole	1500
Kildegård Privatskole	1483
Landsbyskolen	1100
Rudolf Steiner skolen i Gentofte, Vidar Skolen	1420
Østerbro Lilleskole	1472
Østerbro International School	1650
Jakobskolen	1040
Hovedstadens Privatskole, Filipskolen	990
Ørestad Friskole	2350
Christianshavns Døttreskole	1500
Det Frie Gymnasiums Grundskole	1400
Børneuniversitetet på Vesterbro	1918
Michael skolen Rudolf Steiner i Hjortespring	Ukendt
N. Zahles Seminariskole	1640
Prins Henriks Skole, Lycee Francais De Copenhagen	2130
Rudolf Steiner Skolen i København	1180
Freinet-Skolen	1700

Ryparken Lille Skole	1505
Rygaards Skole	1650
Øbro Fri Skole	1360
Niels Steensens Gymnasium	1650
N. Zahles Gymnasieskole	1640
Bernadotteskolen	1770
Den Lille Skole	1350
Institut Sankt Joseph	1233
Byens Skole	1350
Amager Lille Skole	1421
Krebs' Skole	1352
Livets Skole	1300
Frederik Barfods Skole	1250
Sankt Annæ Skole	1146
Johannesskolen	1555
Bordings Friskole	1350
Kvikmarkens Privatskole	1444
Vanløse Privatskole	1560
Kaptajn Johnsens Skole	1245
Carolineskolen	1785
Mariendal Friskole	Ukendt
Ingrid Jespersens Gymnasieskole	1585
Den Lille Skole i København	1350
Trekronergade Freinetskole	1700
Sankt Petri Skole	1700
Amager Privatskole	1128
Frederiksberg Friskole	1061
Frederiksberg Privatskole	1180
Busses Skole	1625
Esajasskolen	1320
Gennemsnitlig forældrebetaling	1314
Medianværdi for forældrebetaling	1350

*Tallene er beregnet ud fra alle privatskoler/frie grundskoler med minimum 20 elever fra Københavns Kommune. To privatskoler indgår ikke i beregningen, idet de antager ekstremværdier. Det drejer sig om Det Kgl. Vaisenshus, der har en særlig elevgruppe og tilbyder privatskole uden forældrebetaling, og Copenhagen International School med en månedlig gennemsnitlig forældrebetaling på mere end 8.000 kr.

Bilag 5. Privatskolernes andel elever med ressourcetsvage forældre

Skoler	Antal indskrevne elever 2011/12	Elever med bopæl i KK, 2011/12	Andel elever med bopæl i KK	Andel med sociale kriterier
Al-Huda Skolen	198	158	80%	81,6%
Nord-Vest Privatskole	285	235	82%	80,9%
Ahi International School	181	130	72%	61,5%
Al-Hilal Skolen	194	170	88%	61,2%
Iqra Privatskole	357	291	82%	61,2%
Iqbal International School	147	115	78%	50,4%
Amager's International School	209	172	82%	50,0%
Øresunds Internationale Skole	79	65	82%	47,7%
DIA Privatskole	458	367	80%	45,8%
Al Quds Skole	241	165	68%	43,6%
Svanevej Privatskole	78	73	94%	31,5%
Sankt Ansgars Skole	277	248	90%	23,0%
Copenhagen Euro School	214	145	68%	20,0%
Lygten Skole	115	102	89%	16,7%
Kildeskolen	185	100	54%	16,0%
Nørrebro Lilleskole	170	170	100%	12,9%
Bjørns Internationale Skole	152	87	57%	12,6%
Landsbyskolen	126	97	77%	9,3%
Rudolf Steiner skolen i Gentofte, Vidar Skolen	317	157	50%	8,9%
Østerbro Lilleskole	153	136	89%	8,8%
Jakobskolen	119	65	55%	7,7%
Hovedstadens Privatskole, Filipskolen	197	167	85%	7,2%
Ørestad Friskole	157	140	89%	7,1%
Christianshavns Døttreskole	267	249	93%	6,8%
Det Frie Gymnasiums Grundskole	146	103	71%	6,8%
Børneuniversitetet på Vesterbro	258	197	76%	6,6%
N. Zahles Seminariskole	427	352	82%	6,0%
Rudolf Steiner Skolen i København	123	86	70%	5,8%
Freinet-Skolen	202	157	78%	5,7%
Ryparken Lille Skole	167	141	84%	5,7%
Øbro Fri Skole	164	148	90%	5,4%
Niels Steensens Gymnasium	464	347	75%	5,2%
N. Zahles Gymnasieskole	741	446	60%	5,2%

Institut Sankt Joseph	527	421	80%	4,5%
Byens Skole	404	356	88%	3,9%
Amager Lille Skole	203	203	100%	3,4%
Krebs' Skole	392	287	73%	3,1%
Livets Skole	48	32	67%	3,1%
Sankt Annæ Skole	539	449	83%	2,7%
Bordings Friskole	399	358	90%	2,5%
Vanløse Privatskole	191	135	71%	2,2%
Carolineskolen	181	101	56%	2,0%
Mariendal Friskole	128	110	86%	1,8%
Ingrid Jespersens Gymnasie- skole	629	534	85%	1,3%
Copenhagen International School	487	90	18%	1,1%
Den Lille Skole i København	116	111	96%	0,9%
Trekronergade Freinetskole	184	141	77%	0,7%
Sankt Petri Skole	430	259	60%	0,4%
I alt	12.426	9.368	75%	15,8

*Forvaltningen har kun kendskab til forældrebaggrunden for elever fra Københavns Kommune og har derfor kun medtaget de skoler, hvor forældrebaggrunden for minimum halvdelen af skolens elever er kendt.

**MINISTERIET FOR
BØRN OG
UNDERVISNING**

Anne Vang
borgmester@buf.kk.dk

Ministeriet for Børn og
Undervisning
Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

Kære Anne

24-04-2013

Tak for det fremsendte forslag til finansieringsreform af frie grundskoler fra Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsudvalg.

Vi har et finansieringssystem for de frie grundskoler, som jeg opfatter som godt og funktionelt. Systemet sikrer, at de frie grundskoler kan opfylde friskolelovens krav om, at undervisningen skal stå mål med undervisningen i folkeskolen. Samtidig tilgodeser det hensynet til, at de frie grundskoler skal være et tilbud for alle børn uanset baggrund. Finansieringssystemet giver de frie grundskoler i hele landet et ensartet tilskud pr. elev og er enkelt og let at administrere.

Jeg mener overordnet, at vi skal have en grundskole, der afspejler befolkningssammensætningen, og det bør naturligvis også gælde for de frie grundskoler. Det er vigtigt, at alle frie grundskoler tager et socialt ansvar. Jeg vil derfor gerne understøtte en udvikling, hvor alle frie grundskoler helt naturligt ser det som deres opgave at være socialt repræsentative.

Regeringen arbejder med udvikling af sociale taxametre på ungdomsuddannelsesområdet. Vi vil i forlængelse heraf også overveje mulige modeller for et tilskudssystem for de frie grundskoler, der fremmer social mangfoldighed.

Jeg anerkender, at Københavns Kommune har en særlig udfordring i forhold til social mangfoldighed både i folkeskolerne og de frie grundskoler. Det samme gør sig til en vis grad gældende i Århus, Odense og Ålborg.

Samtidig skal jeg med hensyn til det fremsendte forslag slå fast, at regeringen ikke har nogen planer om at føre penge fra de frie grundskoler til folkeskolen. Vi ser ikke det som vejen til at styrke folkeskolen.

I den forbindelse skal jeg også pege på, at der er gennemført takstnedsættelse på de frie grundskoler. Tilskudsprocenten er nedsat fra 75 pct. i 2010 til 72 pct. i 2013 som besluttet i den tidligere regerings genopretningsspakke.

Regeringen har i december sidste år fremlagt forslag til en folkeskolereform. En del af baggrunden for forslaget er ønsket om en styrket indsats for tosprogede elever.

Generelt er målet med folkeskolereformen at styrke folkeskolen markant, og dermed understøtte en udvikling hen imod, at folkeskolen er forældrenes naturlige førstevalg.

Med venlig hilsen

Christine Antorini